

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Κ Κ Α
1 1 9 8

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 21 - 0122

«Οὐκ ἀρνησώμεθα σε Φίλη Ὁρθοδοξία...»

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

«ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ» (Β' ΘΕΣΣΑΛ. Β' 15)

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΠΟΡΙΔΗΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1928

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΗΝΕΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022, ΕΤΟΣ 72^{ΟΝ}, ΑΡ. ΦΥΛ. 1030 ΑΘΗΝΑΙ (Τ.Κ. 10682), ΟΔΟΣ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 (Γ' ΟΡΟΦΟΣ)

Ἑορτὴ Ἁγίου Ἱεράρχου Χρυσοστόμου Νέου Ὁμολογητοῦ, 7/20-9-2022

Ὁμιλία στὴν τρίτη ἐμφάνιση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

Τερὸς Καθεδρικός Ναὸς Ἁγίου Ἀθανασίου Ν. Φιλαδελφείας
Κυριακὴ μετὰ τὴν ὕψωση τοῦ Τ. Σταυροῦ, 19-9/2-10-2022

ὑπὸ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Φωτίου

«**Λίαν** εὐφρανας τοὺς ὀρθοδόξους, καὶ κατήσχυνας τοὺς καινοτόμους», ψάλλουμε στὸ ἀπολυτίκιο τῆς σημερινῆς ἑορτῆς καὶ πράγματι ἡμέρα χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης γιὰ τοὺς ὀρθοδόξους ἢ σημερινή, διότι ἀποτελεῖ ἐπιβεβαίωση τῆς ὀρθότητος τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος. Ἐπιβεβαίωση, ὄχι μὲ λογικούς συνειρμούς ἀνθρωπίνων ἐπιχειρημάτων, ἀλλὰ ἐπιβεβαίωση ἀνωθεν, ἀπὸ Θεοῦ, διὰ θαύματος δημοσίας γενομένου καὶ ἀναμφισβητήτου.

Τὸ γεγονός συνέβη τὸ ἔτος 1925, ἓνα ἔτος μετὰ τὴν ἐπάρατη ἐπιβολὴ τῆς ἐορτολογικῆς καινοτομίας. Τότε στὴν Ἑλλάδα, οἱ εὐλαβέστεροι τῶν πιστῶν διέγνωσαν ὅτι αὐτὴ ἡ καινοτομία ἐπιβάλλεται «διὰ λόγους οἰκουμενικούς», δηλαδή οἰκουμενιστικούς. Ἀντιλήφθηκαν ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο βῆμα μίας ἀκολουθίας καινοτομιῶν, προκειμένου νὰ διευκολυνθεῖ ἡ διαδικασία ἐκφραγεύσεως τῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ αὐτὸ ἦταν τὸ σύνθημα ποὺ κυριάρχησε μετὰξὺ τους. Νὰ μὴ φραγκέψουμε! Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ εὐσεβεῖς πιστοὶ, οἱ ὁποῖοι ἀντιστάθηκαν στὴν καινοτομία, συνέστησαν τὸν «Σύλλογο τῶν Ὁρθοδόξων» καὶ προσπαθοῦσαν νὰ λειτουργοῦνται ὀρθοδόξως σὲ ἐξωκκλήσια καὶ ἰδιωτικούς ναοὺς, ἐξυπηρετούμενοι ἀπὸ τοὺς λίγους ἀγωνιστὲς κληρικούς οἱ ὁποῖοι εἶχαν μείνει πιστοὶ στὶς παραδόσεις.

Ἐνας ἐξ' αὐτῶν ἦταν ὁ πατὴρ Ἰωάννης Φλωρός· πολύτεκνος καὶ ἐν χρεΐᾳ διατελῶν Πρεσβύτερος. Συνεννοήθηκαν λοιπὸν μετὰξὺ τους οἱ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν γύρω περιοχῶν, νὰ ἐορτάσουν τὴν ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ μετὰ ἀγρυπνία στὸ ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὸν Ὑμηττό. Τὸ ἑσπέρας τῆς 13^{ης} Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1925 (π.ῆ.), ἄρχισαν νὰ μαζεῦνται στὸ ἐξωκκλήσι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πιστοὶ ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς εὐρύτερης περιοχῆς μέχρι καὶ ἀπὸ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὴν Ἐλευσίνα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα μέρη. Ἄλλωστε τὸ ἐξωκκλήσι αὐτὸ ἦταν

τὸ συνηθισμένο μέρος ὅπου ἐκκλησιάζονταν οἱ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς μεγάλες ἑορτὲς. Ὅπως ἦταν φυσικό, αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ μείνει μυστικό γιὰ πολὺ. Οἱ διωκτικὲς ἀρχὲς τὸ ἔμαθαν καὶ ἔστειλαν μίαν διμοιρία ἀνδρῶν τῆς χωροφυλακῆς προκειμένου νὰ συλλάβουν τὸν ἱερέα καὶ νὰ διαλύσουν τὴν συναξὴ τῶν πιστῶν.

Πλὴν ὁμως, ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν ἦταν μεγάλος. Περισσότερα ἀπὸ 2.000 πρόσωπα τοὺς ὑπολόγισαν οἱ διωκτικὲς ἀρχὲς, ὅποτε μὴ δυνάμενοι ἐκ τῶν πραγμάτων οἱ χωροφύλακες νὰ πράξουν κατὰ τὶς ἐντολὲς τους, στάθηκαν σὲ μίαν ἄκρη καὶ παρακολουθοῦσαν εὐλαβικά τὴν ἀγρυπνία. Γύρω στὶς 23:30', ἐνεφανίσθη ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι ἓνας φωτεινὸς λευκὸς σταυρὸς ὁ ὁποῖος φώτιζε ὡσὰν ἠλεκτρικὸς προβολέας τὸ ναῖδριον καὶ τοὺς πιστοὺς γύρω του. Τότε οἱ πιστοὶ ἔξω ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι ἄρχισαν νὰ ἀναφωνοῦν: «Ὁ Σταυρὸς, ὁ Σταυρὸς». Αὐτοὶ ποὺ ἦταν μέσα στὸ ἐκκλησάκι ἄκουγαν τὶς φωνὲς καὶ νόμιζαν ὅτι οἱ ἀπὸ ἔξω φώναζαν: «Ὁ στρατός, ὁ στρατός», καὶ ἔσπευσαν νὰ ἐνδύσουν τὸν ἱερέα μετὰ κουλουριώτικα ροῦχα καὶ μαντήλα γιὰ νὰ τὸν προφυλάξουν ἀπὸ τὴν ἀπειλούμενη σύλληψη. Μετὰ ἀπὸ λίγο διαπίστωσαν ὅτι δὲν ἦταν ὁ στρατός ἀλλὰ τὸ θαῦμα τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Αὐτὸ τὸ θαῦμα τὸ εἶδαν καὶ οἱ ἄνδρες τῆς χωροφυλακῆς καί, ὅπως δήλωσε ἓνας ἐξ' αὐτῶν, ὅλοι κατέθεσαν ἐνόρκως περιγράφοντας αὐτὸ τὸ ὅποιο εἶδαν, ἀλλὰ τὸ γεγονός ἀποσιωπήθηκε. Ὁ τότε Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν ἀρνήθηκε τὴν δημοσιοποίησιν τῶν καταθέσεων. Ἀλλὰ τὸ γεγονός δὲν μποροῦσε νὰ μείνει κρυφό. Δὲν ἦταν ὄρατὸ μόνον ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὸν Ὑμηττό. Ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ κέντρο τῶν Ἀθηνῶν ἦταν ὄρατὸ τὸ φαινόμενο. Ὁ ὁδηγὸς τοῦ τραμ, ἀείμνηστος Ἀθανάσιος Πριμάλης, ἔκανε ἐκείνη τὴν ὥρα τὸ τελευταῖο δρομολόγιο καὶ βρισκότανε στὴν

πλατεία Όμονοιας. Κάποιοι επιβάτες είδαν τόν Τίμιο Σταυρό και άρχισαν νά φωνάζουν. Τότε έβγαλε κι εκείνος τò κεφάλι του έξω από τò παράθυρο του τραμ και είδε και αυτός τόν Τίμιο Σταυρό και από τότε αυτός και ή οικογένεια του έντάχθηκαν στην Έκκλησία τών Γνησίων Όρθοδόξων Χριστιανών.

Τò θαύμα αυτό δέν μπορούσε νά αποκρυβεί παρά τις προσπάθειες τών καινοτόμων. Γι' αυτό, μετά από ένα έτος, τò 1926, στο επίσημο όργανο τής συνόδου τής νεοημερολογιτικής Έκκλησίας έμφανίστηκε ένα άρθρο με τίτλο: «Τò όραμα τών παλαιοημερολογιτών». Έκει ανέφεραν ότι, όταν έγινε ή πρώτη εμφάνιση του Τιμίου Σταυρού ό Μέγας Κωνσταντίνος ήταν άπιστος. Όταν έγινε ή δεύτερη εμφάνιση στα Ίεροσόλυμα, έμφανίστηκε για νά πεισθούν οί Ιουδαίοι και οί αίρετικοί που ήταν παρόντες. Άρα και τώρα: «διά νά φανή εις παλαιοημερολογίτας, εάν πράγματι έφάνη, σημαίνει ότι ήτο μαρτυρία Θεού ότι εύρίσκονται έν μεγάλη πλάνη!»

Σήμερα τò εκκλησάκι αυτό έχει μετατραπεί σε γυναικεία μονή τής νεοημερολογιτικής εκκλησίας. Έκει, ύπάρχει και ή εικόνα του θαύματος τής Τρίτης εμφάνισης του Τιμίου Σταυρού. Όπως, όμως, αναφέρουν προσκυνητές που έχουν επισκεφθεί τήν Μονή, οί μοναχές αναφέρουν ότι τò θαύμα έγινε επειδή ήταν τότε ή έορτή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου με τò νέο ήμερολόγιο. Βέβαια, ή έορτή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου είναι στις 26 Σεπτεμβρίου, όποτε ή έορτή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου με τò νέο ήμερολόγιο συμπίπτει με τήν παραμονή τής έορτής τής Υψώσεως του Τιμίου σταυρού με τò παλαιό ήμερολόγιο. Αλλά, όπως είναι γνωστό, από τò έσπέρας τής κάθε ήμέρας εισερχόμεθα έορτολογικώς στην έορτή τής επομένης ήμέρας. Συνεπώς, όταν έγινε τò θαύμα, δέν έόρταζαν ούτε οί νεοημερολογίτες τήν έορτή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου.

Δέν άντέχει στην λογική ό ισχυρισμός τών νεοημερολογιτών ότι ό Τίμιος Σταυρός έμφανίσθηκε στους παλαιοημερολογίτες κατά τήν

έορτή του Τιμίου Σταυρού με τò παλαιό ήμερολόγιο για νά τούς ύποδείξει ότι βρίσκονται στην πλάνη! Γι' αυτό όσο και αν προσπάθησαν νά κρύψουν, ή και νά διαστρέψουν τήν αλήθεια, τò μήνυμα του θαύματος έγινε άντιληπτό από τούς καλοπροαιρέτους νεοημερολογίτες, οί όποιοι έτυχε νά δούν αυτό τò θαύμα, και οί όποιοι έντάχθηκαν στην Έκκλησία τών Γνησίων Όρθοδόξων Χριστιανών, όπως ό αείμνηστος όδηγός του τραμ Αθανάσιος Πριμάλης που προαναφέρθηκε.

Διά τούτο, λοιπόν, έπαξίως σήμερα εύφραίνόμεθα ψάλλοντες:

«Λίαν εύφρανας τούς όρθοδόξους, και κατήσχυνας τούς καινοτόμους, έν ουρανῶ διαλάμψας τρισόλβιε, τών εύσεβούντων φωτίσας τήν σύναξιν, έορταζόντων τήν Θεϊαν σου ύψωσιν. Σταυρέ Τιμίε, τò φῶς Σου ήμιν κατάπεμψον, στηρίζον αληθεία γνησιόφρονας».

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ἀνακοίνωσις Ἀποφάσεων Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας 2ας/15ης Σεπτεμβρίου 2022

ΤΗΝ Πέμπτην, 02/15-09-2022, συνήλθεν εἰς πρώτην τακτικὴν Συνεδρίαν τοῦ νέου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους 2023, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου, ἐν τῇ Αἰθούσῃ Συνεδριάσεων τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, Κλειδήμου 6, Πετράλωνα, εἰς Ἀθήνας καὶ τῇ συμμετοχῇ ἐτέρων ἑννέα Ἀρχιερέων ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, μέσῳ καὶ τηλεδιασκέψεως, κατόπιν δὲ τῆς τελέσεως τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μικροῦ Ἀγιασμοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους καὶ τῆς νέας Συνοδικῆς Περιόδου, συνεζήτησε καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων:

1. Ἀπεφασίσθη τὸ ἀφιέρωμα τοῦ Συνοδικοῦ Ἡμεροδείκτου τοῦ ἔτους 2024 νὰ εἶναι σχετικὸν πρὸς τὴν συμπλήρωσιν 100 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐορτολογικοῦ σχίσματος.
2. Ἐγένετο ὁ ἐτήσιος προγραμματισμὸς τῶν Συνοδικῶν Ἐκδηλώσεων.
3. Συνεζητήθησαν ζητήματα τῆς Ἱεραποστολῆς ἐν Αὐστραλία καὶ Νοτιο-ανατολικῇ Ἀσίᾳ.
4. Ἐνημερώθη τὸ Ἱερὸν Συνοδικὸν Σῶμα περὶ τῆς ἀλληλογραφίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μετὰ τῶν Ἱερῶν Συνόδων τῶν ἀδελφῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.
5. Ἐγένετο μετὰ τρίμηνον σχετικὴν ἐνασχόλησιν καὶ ἔρευναν ἀποδεκτὴ ἢ αἵτησις προσχωρήσε-

ως τοῦ Αἰδεσ. π. Ἀνδρέου Ἀσάντ ἐκ τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας.

6. Ἐνημερώθη τὸ Ἱερὸν Συνοδικὸν σῶμα ἐπὶ διαφόρων ἐν ἐξελίξει νομικῶν ὑποθέσεων.

7. Συνεζητήθη τὸ θέμα τῶν νέων ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων καὶ ἀπεφασίσθη ἡ κυκλοφορῆσις σχετικῆς Ἀνακοινώσεως ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν κατὰ καιροὺς διακηρυχθέντων κατὰ πάσης ἐπιβουλῆς τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν καὶ τοῦ λεγομένου «ἠλεκτρονικοῦ φακελώματος».

8. Παρεπέμφθη εἰς τὸ Συνοδικὸν Δικαστήριον ὑπόθεσις ἀποκοπέντος Κληρικοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

9. Συνεζητήθησαν θέματα τοῦ Γενικοῦ Ταμείου.

10. Ἐγένετο συζήτησις περὶ τοῦ Νεανικοῦ Ὁρθοδόξου Συνδέσμου καὶ γενικῶς τῆς ἐνασχολήσεως μὲ τὴν νεότητα Συνοδικῶς καὶ τοπικῶς.

11. Ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανὸς ἐνημέρωσε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον σχετικῶς πρὸς τὴν ποιμαντικὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ εἰς Τιφλίδα Γεωργίας (11-18 Αὐγούστου 2022 ἐκ.ἡμ.).

12. Ἀπερρίφθη ἕτερα αἵτησις προσχωρήσεως κληρικοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας.

13. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀντεμετώπισε καὶ ἕτερα ζητήματα τρεχούσης φύσεως.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

Ἀνακοίνωσις Ἀποφάσεων Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας 5ης/18ης Ὀκτωβρίου 2022

ΤΗΝ Τρίτην, 02/15-10-2022, συνήλθεν εἰς τρίτην τακτικὴν Συνεδρίαν τοῦ νέου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου, ἐν τῇ Αἰθούσῃ Συνεδριάσεων τῆς

Ἁγίας Φιλοθέης, Κλειδήμου 6, Πετράλωνα, εἰς Ἀθήνας καὶ τῇ συμμετοχῇ ἐτέρων ὀκτῶ Ἀρχιερέων ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, συνεζήτησε δὲ καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ θεμάτων σχετικῶν πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν καθὼς καὶ ἐπὶ ζητημάτων τρεχούσης φύσεως.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

Ἀνακοίνωσις Πεπραγμένων Κοινῆς Συσκέψεως Ἐπιτροπῶν τῶν Ἱ. Συνόδων Γνησίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας 6ης/19ης Ὀκτωβρίου 2022

ΤΗΝ Τετάρτην, 06/19-10-2022, Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Σεβασμ. Μητροπολίτας Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος κ. Γερόντιον, Δημοπριάδος κ. Φώπιον καὶ Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος κ. Κλήμεντα, καθὼς καὶ τριῶν Πρεσβυτέρων, ὑπεδέχθη ἐν τῇ Αἰθούσῃ Συνεδριάσεων τοῦ Συνοδικοῦ Κέντρου Ἁγίας Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας, Κλειδίμου 6, Πειράλωνα, εἰς Ἀθήνας, ἀντίστοικον Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου Ρουμανίας ἀποτελουμένην ἀπὸ τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Πλοεστίου κ. Ἀντώνιον, Γαλασίου κ. Διονύσιον, Σιμπιού κ. Εὐλόγιον καὶ Νεάμις κ. Δαβίδ, καθὼς καὶ πέντε Πρεσβυτέρων. Ὡς μεταφρασταὶ παρέστησαν ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος καὶ ἡ Ὀσιωτάτη Μοναχὴ Κυπριανή.

Ἀντικείμενον τῆς Κοινῆς Συσκέψεως ἦτο ἡ ἐπιθυμία τῆς Ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας διὰ συμπλήρωσιν τῆς Ὁμολογίας Πίστεως τῶν Γνησίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ συζήτησις εὐρυτέρων Κανονικῶν καὶ Ποιμαντικῶν ζητημάτων.

Ἀμέσως μετὰ τὴν προσευχὴν τῆς ἐνάρξεως ἑλληνιστὶ καὶ ρουμανιστὶ, ἡ ρουμανικὴ Ἐπιτροπὴ ἀνέγνωσε ἀδελφικὴν ἐπιστολὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σλατιοάρας κ. Δημοσθένους.

Ἐν συνεχείᾳ, ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ τῆς προηγηθείσης ἀνταλλαγῆς ἐπιστολῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἱερῶν Συνόδων καὶ ἠκολούθησεν ἐπίλυσις ἀποριῶν ἐπὶ τῶν γεγραμμένων.

Ἀκολούθως, ἡ ρουμανικὴ Ἐπιτροπὴ παρέδωσε κείμενον περιέχον ζητήματα δογματικά, κανονικά καὶ σχετικὰ πρὸς σύγχρονα προβλήματα τὰ ὅποια χρῆζουν ποιμαντικῆς ἀντιμετώπισεως, ἅτινα προετίθετο ἡ Ρουμανικὴ Ἐκκλησία νὰ δημοποιήσῃ πρὸς τὸ Ποίμνιον Αὐτῆς. Ἡ ἑλληνικὴ Ἐπιτροπὴ παρέλαβε τὸ κείμενον καί, ἀφοῦ προέβη εἰς ἓνα γενικῆς φύσεως σχολιασμὸν αὐτοῦ, ἐδήλωσεν ὅτι τὰ ἀναγραφόμενα ζητήματα, λόγῳ τῆς σοβαρότητός των, θὰ πρέπει νὰ συζητηθοῦν πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως ἀπὸ κοινὴν Σύνοδον τῶν Γνησίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος, Ρουμανίας, Βουλγαρίας καὶ Ρωσικῆς Διασπορᾶς, προκειμένου νὰ διαφυλαχθῇ ἡ μεταξὺ των πολύτιμος ἐνότης. Τοῦτο ἐγένετο ἀποδεκτὸν καὶ συνεφωνήθη ὅπως δρομολογηθοῦν ἄμεσα αἱ διαδικασίαι τῆς συγκλήσεως τῆς τοιαύτης Συνόδου.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Κοινῆς Συσκέψεως ἐκλείσαν διὰ προσευχῆς.

Ἐκ τῆς Ἀρχιεραγματείας τῆς Ἱ.Σ.

Για την άξια συμμετοχή στην Θεία Κοινωνία

Ἱεροῦ Χρυσοστόμου

...ΟΣΟ πιὸ πολὺ ἐξακολουθοῦν οἱ (Ἀσώματες - Ἀγγελικὲς) δυνάμεις νὰ βλέπουν τὴν λάμψη Ἐκείνου (τοῦ Θεοῦ), τόσο πιὸ πολὺ ἐκπλήσσονται καὶ αὐξάνουν τὸν θαυμασμό. Γι' αὐτό, ἂν καὶ βλέπουν τὴν δόξα ἐκείνην ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκαν μέχρι τώρα, δὲν ἔπαυσαν νὰ φωνάζουν μὲ ἔκπληξη· ἀλλὰ αὐτὸ ποὺ παθαίνουμε ἐμεῖς μέσα σὲ σύντομο χρόνο, ὅταν ἔρχεται στὰ μάτια μας κάποια λάμψη, αὐτὸ ἐκεῖνες τὸ ὑφίστανται διαρκῶς καὶ ἀκατάπαυστα μὲ κάποια ἠδονὴ ἐκδηλώνουν θαυμασμό. Γιατὶ ὄχι μόνο κραυγάζουν, ἀλλὰ τὸ κάνουν αὐτὸ μεταξύ τους, πρᾶγμα ποὺ εἶναι δεῖγμα τῆς παρατεταμένης ἐκπλήξεώς τους. Ἔτσι καὶ ἐμεῖς, ὅταν ἀκούεται ξαφνικὰ βροντὴ ἢ σειεταὶ ἡ γῆ, ὄχι μόνο πηδᾶμε καὶ φωνάζουμε, ἀλλὰ καὶ καταφεύγουμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο μέσα στὰ σπίτια. Αὐτὸ κάνουν καὶ τὰ Σεραφίμ· καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἕνας κραυγάζει στὸν ἄλλο, «ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος».

3. Ἀναγνωρίσατε ἄραγε τὴν φωνὴ αὐτῆ; Εἶναι ἄραγε δική μας ἢ τῶν Σεραφίμ; Καὶ δική μας καὶ τῶν Σεραφίμ, γιὰ τὸν Χριστὸ ὁ ὁποῖος κατήργησε τὸ μεσότοιχο τοῦ φραγμοῦ καὶ εἰρήνευσε τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ἐπίγεια, γιὰ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἔκανε καὶ τὰ δύο ἕνα. Γιατὶ προηγουμένως αὐτὸς ὁ ὕμνος ψαλλόταν μόνο στοὺς οὐρανοὺς, ὅταν ὁμοῦς ὁ Δεσπότης (Χριστὸς) καταδέχθηκε νὰ ἔλθει στὴν γῆ, κατέβασε καὶ αὐτὴ τὴν μελωδίαν σὲ μᾶς. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ μεγάλος αὐτὸς ἀρχιερέας, ὅταν στέκεται στὴν ἁγία τράπεζα, προσφέροντας τὴν λογικὴ λατρεία, τὴν ἀναίμακτη θυσία, δὲν μᾶς προτρέπει ἀπλῶς σὲ αὐτὴ τὴν ἐπευφημία, ἀλλὰ, ἀφοῦ πρῶτα ἀναφέρει τὰ Χερουβὶμ καὶ ὑπενθυμίσει καὶ τὰ Σεραφίμ, τότε προτρέπει ὅλους νὰ ἀναπέμψουν τὴν τόσο φρικτὴ φωνή, ἀποσπῶντας μὲ τὴν ἀνάμνηση αὐτῶν ποὺ συμπάλλουν τὴν σκέψη μας ἀπὸ τὴν γῆ, καὶ εἶναι σὰν νὰ φωνάζει στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς λέγοντας· μαζί μὲ τὰ Σεραφίμ ψάλλεις, μαζί μὲ τὰ Σεραφίμ στάσου, μαζί μὲ αὐτὰ ἄνοιξε τὰ φτερά σου καὶ μαζί μὲ ἐκεῖνα νὰ πετᾷς γύρω ἀπὸ τὸν βασιλικὸ θρόνο.

Καὶ τί τὸ παράδοξο εἶναι ἐὰν στέκεσαι μαζί μὲ τὰ Σεραφίμ, ὅταν ἀκριβῶς αὐτὰ ποὺ δὲν τολμοῦν

νὰ ἀγγίσουν τὰ Σεραφίμ, αὐτὰ σοῦ ἔδωσε πλουσιοπάροχα ὁ Θεός; Γιατὶ λέει, «στάλθηκε σὲ μένα ἕνα ἀπὸ τὰ Σεραφίμ, καὶ εἶχε κάρβουνο ἀναμμένο, ποὺ τὸ πήρε μὲ τὴν λαβίδα ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο» (Ἠσ. στ' 6). Τὸ θυσιαστήριο ἐκεῖνο (τὸ οὐράνιο) εἶναι τύπος καὶ εἰκόνα αὐτοῦ τοῦ θυσιαστηρίου (τοῦ ἐπιγείου ναοῦ)· ἐκεῖνη ἡ φωτιὰ εἶναι τύπος αὐτῆς τῆς πνευματικῆς φωτιᾶς. Ὅμως δὲν τόλμησαν τὰ Σεραφίμ νὰ τὴν πιᾶσουν μὲ τὸ χέρι, ἀλλὰ μὲ τὴν λαβίδα, ἐνῶ ἐσὺ τὴν παίρνεις μὲ τὸ χέρι. Ἄν λοιπὸν ἀποβλέψεις στὴν ἀξία τῶν παρόντων, εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ τὴν ἀφή τῶν

Σεραφίμ· ἂν ὁμοῦς σκεφθεῖς τὴν φιλανθρωπία τοῦ Δεσπότη σου, ἡ χάρις τῶν παρόντων δὲν αἰσχύνεται νὰ κατέλθει στὴν δική μας μηδαμινότητα.

Κατανοῶντας λοιπὸν αὐτά, ἄνθρωπέ μου, καὶ σκεπτόμενος τὸ μέγεθος τῆς δωρεᾶς, σήκω κάποτε καὶ ἀφοῦ ἀποχωρισθεῖς ἀπὸ τὴν γῆ, ἀνέβα στὸν οὐρανὸ. Ὅμως σὲ τραβάει τὸ σῶμα καὶ σὲ ἀναγκάζει νὰ μείνεις κάτω; Ἀλλὰ νά, πλησιάζουν νηστεῖες, οἱ ὁποῖες κάνουν ἐλαφρᾶ τὰ φτερά τῆς ψυχῆς, ἀφοῦ κάνουν ἐλαφρὸ καὶ τὸ βάρος τῆς σάρκας, ἔστω καὶ ἂν παραλάβουν σῶμα βαρύτερο καὶ ἀπὸ μολύβι. Ἀλλὰ ὁ λόγος τῆς νηστείας ἄς περιμένει, ὁ λόγος ὁμοῦς τῶν μυστηρίων, γιὰ τὰ ὁποῖα γίνονται καὶ οἱ νηστεῖες, ἄς κινηθεῖ ἀπὸ τώρα. Διότι, ὅπως στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες σκοπὸς τῶν ἀγωνισμάτων εἶναι τὸ στεφάνι (τῆς νίκης), ἔτσι καὶ τῆς νηστείας σκοπὸς εἶναι νὰ κοινωνήσουμε καθαροί· ὥστε, ἐὰν δὲν τὸ κατορθώσουμε αὐτὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες, ἀφοῦ καταπονήσαμε τοὺς ἑαυτοὺς μας ἄσκοπα καὶ μάταια, θὰ ἀναχωρήσουμε ἀπὸ τὸ σκάμμα τῆς νηστείας ἀστεφάνωτοι καὶ χωρὶς βραβεῖα. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ πατέρες μας παρέτειναν τὸ στάδιο τῆς νηστείας, δίδοντάς μας προθεσμία νὰ μετανοήσουμε, ὥστε νὰ προσευχόμαστε, ἀφοῦ καθαρίσουμε καὶ ἀποπλύνουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας.

Γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ ἀπὸ ἐδῶ ἤδη φωνάζω μὲ δυνατὴ φωνὴ καὶ διαμαρτύρομαι καὶ ἱκετεύω καὶ παρακαλῶ, νὰ μὴν προσέρχεσθε στὴν ἱερὰ αὐτὴ τράπεζα (τῆς Θείας Κοινωνίας) μὲ λεκέδες, οὔτε μὲ συνειδή-

ση πονηρή· διότι αυτό δεν μπορεί να είναι όφελος ούτε κοινωνία, έστω και αν μύριες φορές δεχθούμε το άγιο εκείνο σώμα, αλλά καταδίκη και κόλαση και αύξηση της τιμωρίας. Κανένας λοιπόν άμαρτωλός να μη προσέρχεται, ή καλύτερα δεν λέω κανένας άμαρτωλός, διότι πρώτα τον έαυτό μου άποκλείω από την θεία τράπεζα, αλλά κανένας που μένει άμαρτωλός να μη προσέρχεται.

Γι' αυτό από τώρα ήδη το προλέγω, όταν μάς έλθουν τα βασιλικά δεΐπνα και φθάσει ή ιερή εκείνη βραδυά, να μη μπορεί κανείς να πει, ήλθα άπροετοίμαστος και έρημος και ότι αυτά έπρεπε να μάς τα πεις πριν από καιρό. Διότι αν τα άκουγα από νωρίς, όπωσδήποτε θα άλλαζα, όπωσδήποτε θα προσερχόμουν, άφοϋ πρώτα καθάριζα τον έαυτό μου. Για να μη μπορεί λοιπόν κανείς να προφασίζεται, διαμαρτύρομαι από τώρα και παρακαλώ να δείξετε πολλή μετάνοια. Γνωρίζω ότι όλοι βρισκόμαστε σε έπιτίμια και ότι κανείς δεν θα καυχηθεί ότι έχει άγνη καρδιά· δεν είναι όμως αυτό το φοβερό, ότι δηλαδή δεν έχουμε άγνη καρδιά, αλλά το ότι ενώ δεν έχουμε άγνη καρδιά, δεν πλησιάζουμε Αύτόν που μπορεί να την κάνει άγνη. Γιατί μπορεί, εάν θέλει· ή καλύτερα και περισσότερο από μάς θέλει να είμαστε καθαροί, αλλά περιμένει να πάρει μικρή έστω άφορμή από μάς, για να μάς στεφανώσει με παρρησία. Ποιός υπήρξε πιο άμαρτωλός από τον Τελώνη; Άλλά μόνο με το να πει «ό Θεός, ιλάσθητί μοι τώ άμαρτωλώ», κατέβηκε δικαιωμένος περισσότερο από τον Φαρισαίο. Άν και πόση δύναμη είχε εκείνη ή λέξη; Όμως δεν τον καθάρισε ή λέξη, αλλά ή διάθεση με την όποία είπε την λέξη εκείνη· ή καλύτερα ούτε μόνον ή διάθεση, αλλά πριν από αυτήν ή φιλανθρωπία του Θεοϋ.

4. Γιατί πές μου, ποιό κατόρθωμα, ποιός ιδρώτας χρειάζεται στον άμαρτωλό, για να πείσει τον έαυτό του να πει ότι είναι άμαρτωλός, και να το πει αυτό στον Θεό; Βλέπεις ότι δεν έλεγα άδικα ότι μικρή άφορμή από μάς ζητεί (ό Θεός) να λάβει και άμέσως προσφέρει το πᾶν για την σωτηρία μας; Άς μετανοήσουμε λοιπόν, άς κλάψουμε, άς θρηνησουμε. Όταν κανείς χάσει μιᾶ θυγατέρα, πολλές φορές περνάει τον περισσότερο χρόνο της ζωής του μέσα σε θρήνους και όδυμους· έμεϊς χάσαμε ψυχή και δεν κλαίμε; Έκπέσαμε από την σωτηρία και δεν κτυπούμε το στήθος μας; Άλλά γιατί λέω ψυχή και σωτηρία; Έξοργίσαμε Δεσπότη τόσο πρᾶο και ήρεμο και δεν παραχώσαμε τους έαυτούς μας στην γη; Διότι με την φροντίδα του για μάς ξεπερνάει κάθε εϋνοια όχι

μόνον δεσπότου που ενδιαφέρεται, αλλά και φιλόστοργου πατέρα και μητέρας που αγαπά τα παιδιά της. «Μήπως είναι δυνατόν», λέει, «να λησμονήσει ή γυναίκα το παιδί της ή να μην λυπηθεί τα παιδιά της κοιλιᾶς της; Άλλά και αν άκόμη ή γυναίκα τᾶ ξεχάσει, έγω δεν θα σε λησμονήσω, λέγει ο Κύριος» (Ησ. μθ' 15). Είναι αξιόπιστη βέβαια και πριν από την απόδειξη ή δήλωση αυτή, γιατί είναι δήλωση του Θεοϋ, άλλ' όμως άς δώσουμε και μιᾶ απόδειξη από τᾶ ίδια τᾶ πράγματα.

Η Ρεβέκκα κάποτε παροτρύνοντας το παιδί της να υποκριθεί το θέατρο για να υποκλέψει τις εύλογίες, και άφοϋ το προφύλαξε από παντοϋ καλά και του έβαλε το προσωπεϊο του άδελφοϋ του, έπειδή το είδε πώς ούτε έτσι έπαιρνε θάρρος, θέλοντας να αποδιώξει κάθε φόβο του παιδιοϋ είπε· «ας είναι πάνω μου ή κατάρα σου, παιδί μου» (Γεν. κζ' 13). Λόγος πραγματικά μητέρας, που λειώνει για το παιδί της. Ο Χριστός αυτό δεν το είπε μόνο, αλλά και το έκανε· δεν υποσχέθηκε μόνο, αλλά το έδειξε έμπρακτα. Και φωνάζει ο Παϋλος λέγοντας· «ό Χριστός μάς έξαγόρασε από την κατάρα του νόμου, με το να γίνει κατάρα ο ίδιος για μάς» (Γαλ. γ' 13). Αύτόν λοιπόν, πές μου, θα έξοργίσουμε; Και πώς αυτό δεν είναι πιο φοβερό από την γέενα του πυρός και από τον άτελεϋτητο σκώληκα και από το άσβεστο πϋρ;

Όταν λοιπόν πρόκειται να πλησιάσεις την ιερή τράπεζα, να πιστεύεις ότι εκεί είναι παρών και ο βασιλέας των όλων· γιατί πραγματικά παρευρίσκεται, έξετάζοντας με προσοχή την πρόθεση του καθενός, και βλέποντας ποιός προσέρχεται με την άγιωσύνη που πρέπει και ποιός με πονηρή συνείδηση, με άκαθάρτους και βρωμερούς λογισμούς, με πράξεις μιαιρές. Και αν βρει κανέναν τέτοιο, άμέσως τον παραδίδει στο δικαστήριο της συνειδήσεως, έπειτα εάν τον παραλάβει ή συνείδηση και τον μαστιγώσει με τους λογισμούς και τον κάνει καλύτερο, τον δέχεται πάλι· εάν όμως μένει άδιόρθωτος, τότε πλέον πέφτει στα χέρια Του ως άχάριστος και άγνώμων. Πόσο φοβερό είναι αυτό άκουσε τον Παϋλο που λέει· «είναι φοβερό να πέσεις στα χέρια του Θεοϋ του ζώντος» (Εβρ. ι' 31). Γνωρίζω ότι πληγώνουν τᾶ λόγια μου, αλλά τί να κάνω; Εάν δεν βάλω πικρά φάρμακα, τᾶ τραύματα δεν θεραπεύονται· αν πάλι βάλω πικρά, σεϊς δεν άνέχεσθε τον πόνο. Είναι για μένα στενά από παντοϋ· πλην όμως είναι ανάγκη να συγκρατήσω το χέρι μου· διότι είναι άρκετᾶ όσα διατύπωσα για να διορθώσουν εκείνους που προσέχουν.

Ἡ Ἑλληνίδα στὸ Ἔπος τοῦ '40 Ἡ Ἀφανὴς Ἡρώϊδα

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΣΜΑΝΗΣ
Ἀντιναύαρχος ΠΝ ἐ.ἀ.

ΚΑΘΕ χρόνο τὸ Πανελλήνιο εορτάζει μὲ ιδιαίτερη λαμπρότητα ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα γεγονότα τῆς νεώτερης ἱστορίας του: τὸ Ἔπος τοῦ '40. Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβουμε γιατί οἱ Ἕλληνες δίνουμε τόση σημασία στὰ ἱστορικά μας γεγονότα. Κάθε λαὸς κουβαλάει τὴν ἱστορία του καὶ πορεύεται ἀνάλογα. Οἱ Ἕλληνες φέρουμε μαζί μας ἓνα παρελθὸν μὲ βιώματα 4.000 χρόνων. Μιὰ δεξαμενὴ σοφίας, ἀνθρωπίνων ἀξιών καὶ ἡρωισμοῦ διατρέχει τὸ αἷμά μας· μιὰ ἀνεξάντλητη πηγὴ μᾶς ἐμπνέει, μᾶς τονώνει τὸ ἠθικὸ, μᾶς δίνει κουράγιο, μᾶς κρατᾶει ὄρθιους, μᾶς ὀδηγεῖ μπροστά. Γιὰ τὸν Ἕλληνα ἡ ἱστορικὴ ἀναδρομὴ καὶ ἡ ἀναφορὰ στὸ παρελθὸν του εἶναι ζωτικὴ ἀνάγκη, θέμα ἐπιβίωσης. Καὶ φυσικὰ ἡ μνήμη δὲν περιορίζεται· εἶναι ἐλεύθερη.

Πηγαίνοντας λοιπὸν 79 χρόνια πίσω, στὴν ἐποποιία τοῦ 1940, θὰ ἀναφερθοῦμε σὲ μία ἀπὸ τὶς ἡρωικότερες μορφές τῆς: τὴν Ἑλληνίδα. Θὰ κάνουμε λόγο γιὰ τὴν παρουσία καὶ τὴ μεγάλη προσφορὰ τῆς στὰ μετόπισθεν, καὶ θὰ ἐξάρουμε τὴν αὐτοθυσίαν καὶ λεβεντιὰ τῆς Ἡπειρώτισσας καὶ Μακεδόνισσας στὴν πρώτη γραμμὴ. Πρόκειται γιὰ ἓνα θέμα τόσο ἐνδιαφέρον καὶ μεγάλο, ἀλλὰ καὶ τόσο ἄγνωστο. Ἕνα παράδειγμα μοναδικὸ στὴν παγκόσμια ἱστορία, παραμελημένο, σχεδὸν περιφρονημένο.

Οἱ Ἴταλοι πάτησαν τὰ χόματά μας. «**Θὰ κάνουμε πόλεμο ὡς τὸ τέλος, ὡς τὶς ἔσχατες συνέπειές του**», ἔγραφε ὁ στρατευμένος λογοτέχνης Γιώργος Θεοτοκάς (Τετράδια Ἡμερολογίου): «**Τὸ πήραμε ἀπόφαση ὄλοι μαζί, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, μὲ μιὰ σκέψη, μ' ἓνα ἔνστικτο, οἱ βουνίσιοι κι οἱ καμπίσιοι κι οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων κι οἱ θαλασσινοί, οἱ παλαιοὶ κι οἱ νέοι, οἱ συντηρητικοὶ κι οἱ ριζοσπαστικοί, οἱ ποιητὲς κι οἱ ἐργάτες κι οἱ μεταπράτες. Δὲν θὰ ζητήσουμε ἀνακοχή, γιὰ νὰ σώσουμε τὰ σπίτια καὶ τὰ ἐργοστάσια, οὔτε κἂν γιὰ νὰ σώσουμε τὸ κεφάλι μας ποὺ κινδυνεύει**».

Τὰ πλήθη χαιρετοῦσαν κι εὐλογοῦσαν τὰ χιλιάδες Ἑλληνόπουλα ποὺ μὲ τὸ χαμέγλο στὰ χεῖλη βιάζονταν νὰ φτάσουν στὸ μέτωπο, ἐκεῖ ψηλά, στὸν βωμὸ τῆς ἐλευθερίας, νὰ πολεμήσουν, ἔστω καὶ χωρὶς καμμία ἐλπίδα νίκης, μόνον γιατί ἔπρεπε. Γιατί ἐγινε ἀπόπειρα καταφρόνησης τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρέπειας

τῶν Ἑλλήνων. Γιατὶ ἀπαιτήθηκε, ἀπ' ἔξω, νὰ γίνουμε ἔθνικα αὐτόχειρες, νὰ σταματήσουμε τὸν δρόμο στὴν ἱστορία μας, νὰ ξεπουλήσουμε τὴ φυλὴ μας, νὰ καταδώσουμε τὸ μέλλον μας.

Καὶ ἡ Παναγία τῆς Τήνου πάντα δίπλα στοὺς φαντάρους καὶ τοὺς εὐζώνους, πάνω στὰ μικρὰ δελτάρια, μικρὴ εἰκόνα στὸ ἀμπέχονό τους, ὄνειρο καὶ ὄραμα μαζί στὰ χαρακώματα, σκέπη καὶ ἀγκαλιά, ὕμνος καὶ ψαλμωδία στὰ χεῖλη τοῦ στρατευμένου ἱερέα, παρηγοριὰ στὸν ἀκρωτηριασμένο καὶ στὸν ἐτοιμοθάνατο. Ἡ Παναγία, ἡ μεγάλη Μάννα! Νὰ ἡ πρώτη γυναίκα ποὺ στήριξε τὸν μεγάλο ἀγῶνα. «**Εἶναι ἡ μόνη γυναικεία μορφή ποὺ κυκλοφορεῖ σὲ χιλιάδες εἰκονίτσες στὸ μέτωπο...**», γράφει ὁ Σπύρος Μελάς στὸ ἔργο του Ἡ δόξα τοῦ '40. Ἀκόμη κι οἱ Ἴταλοι αἰχμάλωτοι ὁμολογοῦσαν ὅτι ἔβλεπαν μιὰ μαυροφορεμένη φιλόλιγνη γυναίκα νὰ ὀδηγεῖ τοὺς ἑλληνικοὺς λόχους.

Εἶναι ἐκεῖνοι οἱ λόχοι ποὺ θαυματούργησαν στίς ψηλὲς ἀετοράχες τῆς Πίνδου, στίς βαθιὲς χαράδρες τῆς Κλεισούρας, στίς κορφές τῆς περήφανης Τρεμπεσίνας, στίς χαμηλὲς πλαγιές τοῦ ὑψώματος 731, ὅπου ἔπεφταν στοίβα τὰ νεαρὰ κορμιά. Ποῦ βρῆκαν τὴ δύναμη κι ὀρθωσαν τὸ ἀνάστημά τους στίς ὀρδὲς τῶν φασιστῶν σὲ μιὰ ἄνιση ὑλικά μάχη; Καί, ὦ τοῦ θαύματος! Ἐπικράτησαν! Σταμάτησαν τὸν ἰταμὸ, τὸν ἰσχυρό, τὸν φανφαρόνο εἰσβολέα, τὸν ἀνέτρεψαν, τὸν ἔτρεψαν σὲ φυγὴ, τὸν κυνήγησαν ἔξω ἀπ' τὰ ἱερὰ χόματά μας, τὸν βέβηλο, τὸν ἐξευτέλισαν.

«18 Νοεμβρίου 1940. Φεύγουμε γιὰ τὸ μέτωπο. Ὅλη ἡ Ρωμιοσύνη μᾶς χαιρέτησε στὸ πέρασμά μας. Νέοι, γέροι, γυναῖκες, παιδιά. Μᾶς στέλνουν φιλιὰ. Κάνανε τὸ σταυρὸ τους κι ὕστερα σηκῶνανε στὸν οὐρανὸ τὰ χέρια. Λυπᾶμαι τοὺς συναδέλφους μου ποὺ δὲν γνώρισαν τέτοιες στιγμές. Τὰ δάκρυα σοῦ ἔρχονται στὰ μάτια...» (Ἄγγελος Τερζάκης, Ἡμερολόγιο τοῦ μετώπου).

Οἱ μαννάδες εἶναι ποὺ θὰ ἀποχαιρετήσουν τὰ παιδιά τους ποὺ φεύγουν. Θὰ δοῦν τοὺς ἀνθρώπους τους ἴσως γιὰ τελευταία φορὰ. Θὰ τοὺς δώσουν μαζί ἓνα φυλαχτό. Λίγο πιὸ πέρα, οἱ γυναῖκές τους, οἱ ἀρραβωνιαστικές, οἱ ἀδελφές, τὰ παιδιά. Ὅλες τοὺς εὐχόνταν μὲ τὴ νίκη. Εἶναι οἱ νέες Σπαρτιάτισσες ποὺ τοὺς κατευοδώνουν, εὐχόμενες «**μὲ τὴν ἀσπίδα**» («ἡ ΤΑΝ»:

μέ τη νίκη). Και οι Μανιάτες τὸ 1821 εἶχαν λάβαρο τὴ φράση «*Νίκη ἢ Θάνατος*», καὶ ὄχι «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος», ὅπως οἱ ἄλλοι Ἕλληνες. Διότι γιὰ τοὺς Σπαρτιάτες καὶ τοὺς ἀπογόνους τους Μανιάτες ἡ Ἐλευθερία ἦταν δεδομένη· οἱ ὑπόλοιποι Ἕλληνες τὴ διεκδικοῦσαν.

Ἡ μητέρα εἶναι ποὺ πληγώνεται, ὀδύρεται, μοιρολογεῖ, τραβάει τὰ μαλλιά της ἢ ἔρμη ἀπὸ τὸν χαμὸ τοῦ μονάκριβου της, ἐκεῖνη ποὺ θὰ ζήσει ὅλη τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ της τυλιγμένη στὰ μαῦρα. Αὐτὸς ὁ τρόπος ἀντιμετώπισης τοῦ πολέμου μᾶς θυμίζει ὅτι ἡ Ἑλληνίδα σήμερα συμπεριφέρεται μὲ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπο ὅπως χιλιάδες χρόνια πρὶν, ὅπως στοὺς ὀμηρικοὺς πολέμους. Μᾶς τὸ λένε αὐτὸ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ κείμενα.

Στὴν τραγωδία Ἐκάβη ὁ Εὐριπίδης λέει τόσο παραστατικά: «*Ὡστόσο, δίπλα στὸν Εὐρώτα, στὸ σπῆτι της, κάποια γυναίκα τῆς Σπάρτης, ποὺ χάθηκαν τὰ παιδιά της (στὴν Τροία), θὰ κλαίει καὶ τὸ λευκὸ της κεφάλι θὰ κτυπᾷ καὶ θὰ ματώνει τὰ νύχια της*».

Μὰ τὸ ἴδιο κάνει καὶ ἡ Ἡπειρώτισσα καὶ ἡ Μακεδόνισσα τοῦ 1940. Δὲν εἶναι αὐτὸ μιὰ τρανὴ τρανὴ ἀπόδειξη τῆς διαχρονικῆς συνέχειας τῆς φυλῆς μας καὶ τῆς καταγωγῆς μας; Δὲν ἀποτελεῖ κόλαφο στοὺς σημερινούς ἰδιοτελεῖς παραχαράκτες τῆς Ἱστορίας, ποὺ, παριστάνοντας τάχα τοὺς ἀμαθεῖς, τοὺς δῆθεν ἀνιστόρητους, ἐπιβουλεύονται οἱ γελοῖοι τὶς βόρειες περιοχές μας;

Ἡ γυναίκα ὡς μάννα εἶναι φυσικὸ νὰ μισεῖ τὸν πόλεμο καὶ νὰ θλίβεται γιὰ τὶς συνέπειές του. Μά, αὐτὸ τὸ ἔλεγε καὶ ὁ Ἡρόδοτος, ὁ πατέρας τῆς Ἱστορίας: «*Ἀπεχθάνομαι τὸν πόλεμο, ὅπου οἱ γονεῖς θάπτουν τὰ παιδιά τους*».

Καὶ ἡ ἱστορία γραφόταν ἐκεῖ πάνω, στὰ βουνὰ τῆς Ἡπείρου, στὸ μέτωπο, ἔνδοξη καὶ λαμπρὴ, μὲ αὐτὰ-πάρνηση καὶ αἷμα. Γραφόταν ὅμως καὶ στὸ ἐσωτερικὸ μέτωπο τῆς πατρίδας, ποὺ πολεμοῦσε μὲ τὰ δικά του μέσα, γιὰ νὰ στηρίξει τὴν πρώτη γραμμὴ. Οἱ μάχες στὰ μετόπισθεν ἀπεδείχθησαν ἐξίσου σημαντικὲς μὲ αὐτὲς τῶν πρόσω.

Ἔτσι, ὅταν σήμαναν οἱ σάλπιγγες καὶ ἤχησαν τὰ τύμπανα τοῦ πολέμου, βρῆκαν τὴν Ἑλληνίδα στὶς ἐπάλξεις, ἐπὶ ποδός, μὲ τὸ ὄπλο «παρὰ πόδα». Εἶναι πέραν ἀπὸ κάθε θαυμασμὸ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἀνταποκρίθηκαν οἱ Ἑλληνίδες αὐθόρμητα στὴν ἀνάγκη τῆς πατρίδας, στὸ μεγάλο χρέος. Αὐτὰ τὰ τρυφερά, ἀδύναμα πλάσματα, ἐκτὸς ἀπὸ μαννάδες, σύζυ-

γοι, νοικοκυρές, ἀγρότισσες, ἦσαν ἀφανεῖς ἡρωίδες τῆς πολεμικῆς κινητοποίησης τῆς χώρας.

Ἀμέσως ἐνεργοποιοῦνται δεκάδες γυναικεῖες ὀργανώσεις κάτω ἀπὸ τὴ συλλογικὴ κίνηση «Ἡ Φανέλα τοῦ Στρατιώτη». Σὲ αὐτὴ συμμετεῖχε ὅλος σχεδὸν ὁ γυναικεῖος πληθυσμὸς τῆς χώρας, μὲ σκοπὸ τὴ συγκέντρωση ρουχισμοῦ γιὰ τὸν μαχόμενο στρατό μας στὰ σύνορα, ὅπου ὁ δριμύς χειμῶνας θέριζε τὰ παλληκάρια, ἦταν ὁ χειρότερος ἐχθρός.

Οἱ διπλωματοῦχες καὶ ἐθελόντριες ἀδελφές τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὅπως θὰ ἀναφέρουμε παρακάτω, ἀναδείχθηκαν ὁ σπουδαιότερος βοηθὸς καὶ συνεργάτης στὴν τιτάνια ἐθνικὴ προσπάθεια.

Τὸ Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων ἦταν ἓνας ἄλλος φο-

ρέας ποὺ ἡ συνεισφορά του ὑπῆρξε σημαντικὴ. Εἶχε ἤδη ὀργανώσει πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο μαθήματα μαθητικῆς ἀεράμυνας, ὅπου ἐκπαιδεύθηκαν ὡς νοσοκόμες ἑκατοντάδες μέλη του. Ὄργανώθηκαν σεμινάρια ἐκμάθησης βασικῶν ἀγροτικῶν λειτουργιῶν γιὰ τὴν καλλιέργεια

κηπευτικῶν σὲ πάρκα, πλατεῖες καὶ ἄλλους δημόσιους χώρους, σὲ μιὰ ἐκστρατεία γιὰ τὴν αὐτάρκεια τροφίμων στὰ μετόπισθεν καὶ τὴ σίτιση τοῦ στρατοῦ στὰ σύνορα.

Μποροῦμε νὰ ξεχάσουμε τὶς ἐθελόντριες γυναῖκες καὶ κοπέλες ποὺ στελέχωναν τὰ συσσίτια γιὰ τὰ παιδιά τῶν ἀστικῶν περιοχῶν, τὶς λεγόμενες «Ἐστίες»; Αὐτὲς ὀργανώθηκαν κατὰ τὴν Κατοχὴ ἀπὸ τὸν Ἐθνικὸ Ὄργανισμὸ Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης (Ε.Ο.Χ.Α.) μὲ πρωτοβουλία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Δαμασκηνοῦ, τοῦ ὁποῖου ἡ δράση χαρακτηρίστηκε ἀπὸ ἀγωνιώδες ποιμαντικὸ ἔργο γιὰ τὸν χειμαζόμενο ἑλληνικὸ λαό. Οἱ γυναῖκες μαγεύρουν καθημερινά, σέρβιραν ζεστὸ φαγητὸ στοὺς πιτσιρικάς μαθητὲς καὶ τηροῦσαν τὴν τάξη. Αὐτὰ τὰ θυμᾶται ὁ γράφων ὡς μαθητὴς τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, μὲ τὸν πατέρα του ἐντεταλμένο συσσιτιάρχη.

Στὸ «Τμῆμα Μερίμνης Στρατιώτου» οἱ γυναῖκες εἶχαν ἐπιδοθεῖ σὲ ἓναν πόλεμο «πλεκτικῆς». Καθιερώθηκαν τὰ περίφημα «Πλεκτικὰ Τεία», ὅπου οἱ Ἀθηναῖες ἐπλεκαν ἀσταμάτητα, πίνοντας τὸ τσάι τους. Μάλλινα-πουλόβερ, ζακέτες, ἐσώρουχα, κάλτσες, σκούφους, γάντια, ράβουν ἢ μπαλώνουν ροῦχα γιὰ τοὺς μαχητὲς ἐκεῖ πάνω, ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ κρυπαγήματα καὶ ἀκρωτηριάζονται. Σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐποχῆς, τὰ πλεκτὰ μάλλινα εἶδη ποὺ προωθοῦντο στὸ μέτωπο ἔφθαναν καθημερινὰ τὶς

τρείς χιλιάδες. Όλοκληρη έκστρατεία!

Όστόσο, δὲν ἦσαν μόνον οἱ γυναῖκες τῶν ἀστικῶν κέντρων ποὺ πρόσφεραν στὸν ἀγῶνα τῆς πατρίδας. Ἦσαν καὶ οἱ χιλιάδες ἀπλές, ἀνώνυμες γυναῖκες ποὺ ἔκαναν τὴ βελόνα τοὺς σπαθὶ καὶ τὸν καημὸ τοὺς τραγούδι καὶ προσευχὴ γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἄνοιξαν τὰ μπαουλά τους, ξήλωσαν τὶς προῖκές τους, ἐκποίησαν τὶς βέρες τους, καὶ πάνω στὰ δέματα γιὰ τοὺς φαντάρους καρφίτσωναν εὐχές.

Ἡ ἐπιστράτευση φέρνει μιὰ τομὴ στὴν καθημερινὴ ζωὴ ὄλων, διακόπτει τὴ φυσιολογικὴ ροὴ τῆς ζωῆς, φέρνει ἄνω-κάτω τὴν οἰκογένεια.

Στὴν ἐπαρχία, οἱ γυναῖκες ἀντικαθιστοῦν στὶς ἀγροτικὲς καὶ κτηνοτροφικὲς δουλειὲς τοὺς ἄνδρες ποὺ ἔχουν στρατευθεῖ, καί, καθὼς τὰ ὑποζύγια λείπουν στὰ βουνά, ζώνονται τὸ ἀλέτρι, τὴν ἀξίνα, τὸ φόρτωμα. Ἀγόγγυστα, ὑπερήφανα. Στὶς πόλεις τὸ κενὸ τῆς παρουσίας τοῦ ἄνδρα ὡς παράγοντα τῆς οἰκονομικῆς ἐπιβίωσης τῆς οἰκογένειας, ἀλλὰ καὶ ὡς συνεκτικὸ στοιχεῖο τῆς, καλύπτουν οἱ ἴδιες οἱ γυναῖκες. Καλοῦνται ἀναγκαστικὰ νὰ γίνουν οἱ ἴδιες καὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες, ἀγρότισσες καὶ ἀγρότες μαζί, μάννες καὶ πατέρες, νοικοκυρὲς καὶ κουβαλητές.

Τὸ τιμὸν τῆς οἰκογένειας καὶ τὴν εὐθύνη τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν τὸ ἔχει καθολικὰ ἡ γυναίκα. Καὶ αὐτὸς ὁ δυσυπόστατος καὶ πολὺπλευρος ρόλος συχνὰ διαρκεῖ πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν πολεμικὴ σύγκρουση, ἰσόβια, σὲ περίπτωση ποὺ ὁ ἄνδρας χάσει τὴ ζωὴ του ἢ μείνει ἀνάπηρος πολεμώντας. Μιλᾶμε γιὰ ὑπέρτατη προσφορά, θυσία γιὰ τὴν πατρίδα.

Στὸν ἐργασιακὸ τομέα, οἱ λίγες ἐργαζόμενες γυναῖκες στὰ ἀστικά κέντρα ἐπωμίζονται τώρα σὲ πολὺ μεγαλύτερο βαθμὸ αὐξημένες ἀρμοδιότητες καὶ εὐθύνες. Ἀντικαθιστοῦν τοὺς ἄνδρες, μάλιστα σὲ μιὰ πολεμικὴ περίοδο πολλαπλῶν στερήσεων (ἐλλείψεις μέσων, τροφίμων, γλίσχρες ἀμοιβές, εὐτελέστατο νόμισμα) καὶ μιᾶς χωλαίνουσας ἐπιχειρηματικῆς καὶ κρατικῆς μηχανῆς. Ἡ ἐργάτρια, ἡ γραμματέας, ἡ ὑπάλληλος, ἡ δασκάλα, εἶναι κι αὐτὲς ἡρωίδες τοῦ πολέμου. Τὸ Δημοτικὸ σχολεῖο ποὺ παρακολουθοῦσε ὁ γράφων εἶχε τέσσερις δασκάλες, κανέναν δάσκαλο. Όστόσο, κανένα παράδειγμα αὐτοθυσίας, ἡρωισμού καὶ λεβεντιᾶς δὲν πλησιάζει αὐτὸ τῆς Βορειοελλαδίτισσας γυναίκας. Σκληρὴ, ἀγέλαστη, μαυροφορεμένη μὲ τὰ γουρουνοτσάρουχα καὶ τὰ σεγκούνια τῆς, μὲ τὸ τσεμπέρι τῆς, ἡ Ἡπειρώτισσα καὶ ἡ Μακεδόνισσα παραστάθηκαν σὲ ὅλη τὴν ἐποποιΐα. Δὲν χρειάστηκε νὰ γίνεῖ νόμος γιὰ τὴν ἐπιστράτευση τῆς γυναίκας. Ἡ γυναίκα ἐπιστρατεύθηκε μόνη τῆς. Βοηθάει τὰ ἀδέλφια τῆς καὶ τὰ παιδιά τῆς πάνω στὰ κακοτράχαλα βουνὰ τῆς Πίνδου, συμπολεμάει. Ἄνοιγει τὶς διαβάσεις καὶ τὰ μονοπάτια ἀπὸ τὰ χιόνια. Ζαλώνει στοὺς ὄμους κασόνια μὲ

πυρομαχικὰ καὶ ἐφόδια, ὄπλα καὶ πολυβόλα, ὄλμους καὶ ὀβίδες, μεταφέρει τραυματίες, θάβει νεκρούς.

Τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς κινητοποίησης, εἴκοσι γενναῖες Φλωρινιώτισσες στελέχωσαν τὰ νεοσυσταθέντα στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα καὶ περιέθαλψαν τοὺς πρῶτους τραυματίες τῆς πρώτης γραμμῆς. Στὰ χειρουργεῖα, ἀκρωτηριασμοί, δίχως παύση, γιὰ νὰ προλάβουν τὴ γάγγραινα. Οἱ πιὸ τυχεροὶ ἔχαναν κνημεις. Κανεὶς δὲν βόγγηξε, δὲν ἔκλαψε τὴ μοῖρά του. Οἱ κοπέλες ἐκεῖ, στὸ καθῆκον. Δὲν κλονίσθηκαν οὔτε ἀπὸ τοὺς ἀδιάκοπους συναγεμοὺς καὶ τοὺς ἀνηλεεῖς βομβαρδισμοὺς. Συνέχιζαν μὲ γυναικεῖα εὐαισθησία καὶ εὐσυνειδησία νὰ συμπαραστέκονται στοὺς πληγωμένους πολεμιστές.

Πολλὲς ἀκολούθησαν μὲ θάρρος καὶ αὐταπάρνηση τὶς μετασταθεμεύσεις τοῦ 1ου στρατιωτικοῦ νοσοκομείου σὲ διάφορες πόλεις, ὅπως στὴν Κορυτσᾶ, στὰ Γιάννενα, στὰ Βασιλικά καὶ ἀλλοῦ, μέχρι τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Πολλὲς ἔπесαν ἡρωικὰ τὴν ὥρα τῶν βομβαρδισμῶν τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν νοσοκομειακῶν πλοίων ποὺ μετέφεραν τραυματίες.

Ἐπάρχουν καὶ μαρτυρίες τῶν αὐτοπτῶν ἀπὸ τὸ μέτωπο ποὺ εἶναι συγκλονιστικὲς, συγκινητικὲς, μεγαλειώδεις:

«Ὅταν ἡ 8η Μεραρχία μας τῆς Ἡπείρου (Μεραρχος ὁ ὑποστράτηγος Χαράλαμπος Κατσιμήτρος) διετάχθη νὰ προελάσει καὶ νὰ καταλάβει ὀρισμένες διαβάσεις, βγήκαν ἀπὸ τὰ σπίτια τους κι οἱ γυναῖκες. Ἐφεραν στὶς πλαγιὲς τῆς Πίνδου τὰ πυροβόλα, τὰ πυρομαχικά, τὶς ὀβίδες μὲ γαιῶδουράκια ἢ ἀκόμα καὶ στὴν πλάτη τους, τὴν ὥρα τῆς μάχης. Ἀνέβαιναν στὰ δύσβατα μονοπάτια τῶν χιονισμένων βουνῶν, ἐκεῖ ὅπου τὰ αὐτοκίνητα δὲν μποροῦν καὶ τὰ ζῶα ἀρνοῦνται νὰ προχωρήσουν, ἀλύγιστες, βουβές, μὲ ἀδάμαστη θέληση καὶ ἡρωικὴ αὐτοθυσία. Συμπαραστάθηκαν οὐσιαστικὰ στοὺς μαχητὲς τῆς Πίνδου, σὰν νὰ ἦσαν εἰδικὰ στρατιωτικὰ τμήματα ὀρεινῶν μεταφορῶν. Καὶ ὅταν οἱ νικητὲς μας προχωροῦσαν καὶ ἔφθασαν στὸν ποταμὸ Βογιοῦσα, εἶδαν οἱ ἀτρόμητες αὐτὲς γυναῖκες πὼς τὸ ἀπότομο ρέμα ἐμπόδιζε τοὺς σκαπανεῖς στὴ δουλειά τους καὶ ἔκαναν ἀθόρμητα κάτι ποὺ ξανάκαναν ὕστερα στὸν ποταμὸ Καλαμᾶ καὶ στὸ Δρίνο: μπήκανε οἱ ἴδιες μέσα στὰ νερά, καὶ πιασμένες σφικτὰ ἀπὸ τοὺς ὄμους σχημάτισαν πρόσχωμα (τεῖχος), ποὺ ἀνάκοβε τὴν ὀρμὴ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐδῶκλυνε τοὺς γεφυροποιούς!» (ἀφήγηση Τάκη Παπαγιαννόπουλου).

«7 Νοεμβρίου 1940. Συνάντησα γυναῖκες ποὺ κουβαλοῦσαν πυρομαχικά. Μία ἦταν 88 ἐτῶν. Τὰ χιόνια, ὁ πάγος, τὸ τρομερὸ κρῦο δὲν φαινόταν νὰ τὶς τρομάζει. Ὅλες γεμᾶτες χαρὰ ἤθελαν νὰ προσφέρουν στὸν στρατὸ ὅ,τι δὲν μποροῦσαν τὰ με-

ταγωγικά αὐτοκίνητα καὶ τὰ μουλάρια. Μία ἄλλη γυναίκα, διηγείται ὁ στρατιώτης, μοῦ εἶπε ὅτι κλείδωσε τὸ μικρὸ σὲ μιὰ καλύβα, γιὰ νὰ βοηθήσει τὸν στρατό. Τὸ βράδυ εἶδα μιὰ γριούλα νὰ κρατᾷ δύο μικρὰ καὶ ἡ μητέρα τους ζύμωνε ψωμὶ γιὰ τὸν στρατὸ μὲ τὸ φῶς δύο κεριῶν ποὺ εἶχε μέσα σὲ ἕνα ποτήρι. Ἀλήθεια, γυναῖκες-θαῦμα!» (ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο πολέμου τοῦ Ἀργύρη Μπαλατσοῦ).

Ὀκτώβριος τοῦ 1940. Ἦταν τότε ποὺ ἡ χώρα μας, ἂν καὶ γνώριζε ὅτι ὁ ἀντίπαλος ἦταν ἰσχυρότερος καὶ πὼς οἱ Μῆδοι θὰ διαβούνε, πολέμησε καὶ θαυματουργήσε. Συνήγειρε τὴν ἀνθρωπότητα.

Νὰ τί προσέφερε ἡ Ἑλλάδα στὴν παγκόσμια τότε ἀπελπισία! Τὸ πρῶτο χαμόγελο τῆς Νίκης. Τότε ποὺ ὁ πατέρας τῆς Νίκης, ὁ Βρετανὸς πρωθυπουργὸς Τσῶρτσιλ, εἶπε ἀπὸ τὸ BBC ἐκεῖνο τό: «... *τώρα θὰ λέμε, Οἱ ἥρωες πολεμοῦν σὰν Ἕλληνες*».

Ἦταν τότε ποὺ ἡ γυναίκα τῆς Πίνδου ἔγινε θρυλός, ἀφίσα, τραγούδι, πέρασε τὰ σύνορα, συγκίνησε τὸν

κόσμο, ἔγινε πρότυπο ἠρωισμού, κινηματογραφικὴ ταινία ποὺ προβαλλόταν χωρὶς διακοπὴ στὸ Πικαντίλυ τοῦ Λονδίνου, γιὰ νὰ ἐμψυχώνει τὸν πληθυσμὸ τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσας ποὺ καθημερινὰ βομβαρδιζόταν ἀπὸ τοὺς ναζί.

Καὶ οἱ ἑλληνικὲς πόλεις μετροῦν τοὺς δικούς τους νεκρούς ἀπὸ τοὺς ἰταλικούς βομβαρδισμούς. Ἀλλὰ οἱ Ἕλληνίδες ἐξακολουθοῦν, μαζί μὲ τὸν πόλεμο τῆς βελόνας, νὰ διαβάζουν ἐφημερίδες, νὰ πηγαίνουν θέατρο, νὰ ἀκοῦνε τραγούδια τῆς Βέμπο ποὺ γελοιοποιοῦν τὸν εἰσβολέα καὶ τὶς κάνουν νὰ αἰσιοδοξοῦν καὶ νὰ παλεύουν.

Ναί, ἡ παρουσία τῆς Ἑλληνίδας τοῦ '40 ἦταν εὐλογία Θεοῦ. Ἡ Ἑλληνίδα τοῦ '40 ἔδρασε οἰκειοθελῶς, ἀποφασιστικὰ καὶ χωρὶς ὑστεροβουλία, γιὰτὶ ἔπρεπε, χωρὶς τιμητικὲς ἀμοιβές, βαθμούς καὶ τίτλους, χωρὶς παράσημα καὶ μεγαλόσταυρους, χωρὶς τελετὲς καὶ παράτες, χωρὶς συντάξεις. Γιατὶ εἶναι Σύμβολο, Ἰδέα. Καὶ οἱ Ἰδέες δὲν ἀνήκουν στὰ «γῆινα»· ἀνήκουν στὴν Ἱστορία.

(Περιοδικό «Ἀκτίνες» ἔτος 82ο, ἀριθ. 777 / Σεπτέμβριος-Ὀκτώβριος 2019)

Πηγή: Ἱστοσελίδα «Μαμά, Μπαμπᾶς καὶ Παιδιά» (25-10-2022).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἱεράρχου Χρυσοστόμου τοῦ Νέου Ὁμολογητοῦ

ΤΗΝ Τρίτη, 7/20-9-2022, ἐορτάσθηκε ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱεράρχου Χρυσοστόμου (Καβουρίδου) τοῦ Νέου Ὁμολογητοῦ. Στὸν Ἱερὸ Ναὸ πρὸς τιμὴν του, στὸ ἰσόγειο τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κοσμά Αἰτωλοῦ στὸ Κερατοῖνι, τελέσθηκε τὴν παραμονὴ ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γεροντίου καὶ συγχοροστατοῦντων τῶν Σεβ./των Μητροπολιτῶν Δημητριάδος κ. Φωτίου καὶ Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ. Παρέστησαν Κληρικοὶ τῆς τοπικῆς Μητροπόλεως. Ἐόρτιο λόγο ἐκφώνησε ὁ Σεβ. Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανός. Πραγματοποιήθηκε δὲ Λιτανεΐα τῆς ἱερᾶς Εἰκόνας καὶ τμήματος τοῦ ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ ἐορταζομένου Ἁγίου Ἱεράρχου, τῆ συμμετοχῆ Φιλαρμονικῆς.

Τὴν πρωΐαν, τὴν Θ. Λειτουργία τέλεσε ὁ Σεβ. Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γερόντιος με Κληρικοὺς τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐκφώνησε ἐόρτια ὁμιλία.

Στὴν Ἱερὰ Μονὴ Κοιμήσεως Θεοτόκου Θρακομακεδόνων Ἀττικῆς, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος χοροστάτησε στὸν Μ. Ἑσπερινὸ στὸ Παρεκκλήσιο τῶν Ἁγίων Ἀγιορειτῶν Πατέρων, δίπλα στὸ Βυζαντινὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὅπου καὶ ὁ Τάφος τοῦ ἐορταζομένου Ἁγίου Ἱεράρχου. Ἐτέθησαν πρὸς προσκύνησιν ἡ ἱερὰ Κάρα καὶ τὰ ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ἁγίου. Παρέστησαν Κληρικοὶ τῆς τοπικῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Τὴν πρωΐαν, τὴν ἐόρτια Θ. Λειτουργία τέλεσε ὁ Σεβ.

Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὶς Ἀχαρνές Ἀττικῆς, ὅπου μετεφέρθη ἡ ἁγία Κάρα τοῦ τιμωμένου Ἁγίου. Στὶς ὁμιλίες του ὁ Σεβ./τος κ. Χρυσόστομος τόσο τῆς παραμονῆς ὅσο καὶ ἀνήμερα ἀνεφέρθη στὸν θαυμαστὸ ἐκκλησιαστικὸ καὶ ἐθνικὸ ἠρωϊσμό τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου τοῦ Νέου Ὁμολογητοῦ.

Ἐπίσης, ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος ἐορτάσθηκε καὶ στὴν Θεσσαλονίκη, στὸν Καθεδρικό Ναὸ τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν. Λειτουργῆσε ὁ Σεβ. Θεσσαλονίκης κ. Γρηγόριος με Κληρικοὺς τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐόρτια ὁμιλία ἐκφώνησε ὁ π. Παναγιώτης Παυλίδης.

Πανηγύρεις Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου

ΤΗΝ Τετάρτη, 8/21-9-2022, ἐορτῆ τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, πανηγύρισε ἡ ὁμώνυμη Ἱερὰ Μονὴ στὴν Αἴγι-

να, ὅπου τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γερόντιος, ἐκφωνήσας ἐόρτιο λόγο.

Στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερὰ Μονὴ Παναχράντου Μεγάρων στὸν Μ. Ἑσπερινὸ χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος καὶ συμμετείχαν Κληρικοὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὸ πρωὶ τελέσθηκε ἡ Θ. Λειτουργία ἀπὸ τὸν Σεβ. Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομο, ὁ ὁποῖος ἐκφώνησε ἐόρτια Ὁμιλία τῆ συμμετοχῆ τοῦ Σεβ. Δημητριάδος κ. Φωτίου.

Στὸν πανηγυρίζοντα Ναὸ τῶν Σερρῶν στὴν Θ. Λειτουργία προεξῆρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γρηγόριος, ὁ ὁποῖος ἐκφώνησε ὁμιλία.

Ἡ ἑορτή τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

ΤΗΝ Τρίτη 14/27-09-2022, ἡμέρα τῆς Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, πανηγύρισε ὁ περικαλλὴς Ναὸς Τιμίου Σταυροῦ στὴν Ἀμαλιάδα. Τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν προέστη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλίνικος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Παν/των Ἀρχιμανδρίτου π. Χριστοδούλου καὶ Ἱερομονάχου π. Γαβριήλ.

Στὸν ἑορτάζοντα Ναὸ Τ. Σταυροῦ καὶ Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος στὸν Εὐόσμο Θεσσαλονίκης τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας μετὰ ἱερᾶς Λιτανείας προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γρηγόριος, τῇ συμμετοχῇ τοῦ τοπικοῦ Ἱερατείου, παρουσία μεγάλου πλήθους πιστῶν.

Ἑορτή Γ' Ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

ΤΗΝ Κυριακή μετὰ τὴν Ὑψωσιν, 19-09/2-10-2022, ἑορτάσθη μετὰ ἐκκλησιαστικῆ λαμπρότητα τὸ θαῦμα τῆς

Γ' Ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ 1925, τὸ ὁποῖο ἀπέτελεσε τὴν «Θεόθεν Βεβαίωσιν» τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος μας, στοὺς Ἱ. Ναοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐπίκεντρο τοῦ Συνοδικοῦ ἑορτασμοῦ ἦταν ὁ Καθεδρικός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου στὴν Νέα Φιλαδέλφεια, ὅπου πραγματοποιήθηκε Ἀρχιερατικὸ συλλεiturγο προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλίνικου, συμπαραστατούμενου ὑπὸ τῶν Σεβ/των Μητροπολιτῶν Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνος κ. Γεροντίου καὶ Δημητριάδος κ. Φωτίου, τεσσάρων Ἱερῶν καὶ ἑνὸς Διακόνου. Ἐψαλαν οἱ ἱεροψάλτες τοῦ Ναοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ κ. Νεκταρίου Κατοίρη. Στὸ Κοινωνικὸ ὁμίλια ἐκφώνησε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Φώτιος, ἡ ὁποία δημοσιεύεται ὡς κύριο ἄρθρο στὸ παρὸν τεύχος.

Φθινοπωρινὴ Ποιμαντικὴ Διακονία στὴν Σουηδία

ΣΤΑ Μεθέορτα τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (15-22.9.2022 ἐκ.ἡμ.), ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανὸς πραγματοποιοῖσε τὴν τακτικὴ Φθινοπωρινὴ τοῦ ποιμαντικῆ Ἐπίσκεψη στὸ Μικρὸ Ποίμνιο τῆς Ἐκκλησίας μας στὴν Σουηδία, ὡς Τοποτηρητῆς. Τὸ πρόγραμμα τοῦ Σεβ/του Τοποτηρητοῦ περιελάμβανε Θείες Λειτουργίες στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Φιλοθέης στὴν Βίλμπεργκα, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλέ-

νης στὴν Στοκχόλμη καὶ στὸν Ἱερὸ Ναὸ Κοιμήσεως Θεοτόκου στὴν Οὐψάλα. Πραγματοποιήθηκαν ἐπίσης Ἱερατικὴ Σύναξις, Ἐνοριακὴ Σύναξις, ἐπισκέψεις σὲ Κοιμητήρια γιὰ τὴν τέλεση Τρισαγίων, Προσκύνημα στὰ ἴχνη ἑνὸς τοπικοῦ Ἁγίου τοῦ Μάρτυρος Βοδβιδίου, Ἱεραποστόλου στὴν Σκανδιναβία, ὡς καὶ συναντήσεις καὶ ἐξομολογήσεις. Τὸ κεντρικὸ γεγονός τῆς Ἐπισκέψεως αὐτῆς ἦταν ἡ Ἀρχιερατικὴ Θεία λειτουργία, τὴν 19ην Σεπτεμβρίου, Κυριακή μετὰ τὴν Ὑψωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐτιμήθησαν ἡ Γ' Ἐμφάνισις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ ἡ Σύναξις ἀπάντων τῶν ἐν Σκανδιναβία Ἁγίων, ἡ Εἰκόνα τῶν ὁποίων (ἡ καὶ πρώτη ὑπάρχουσα) εἶχε ἀναρτηθεῖ σὲ εἰδικὸ Προσκυνητῆριο τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ. Ἐπίσης, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Σεβασμ. Τοποτηρητῆς ἐτέλεσε τὴν Χειροθεσία εἰς Ὑποδιάκονον τοῦ εὐλαβεστάτου Ἀδελφοῦ μας Ἀλεξάνδρου (Alexander Hahr). Ὁ νέος Ὑποδιάκονος εἶναι ἐγγαμος, πατέρας τριῶν παιδιῶν καὶ φοιτητῆς Β' ἔτους, μέσω διαδικτύου, στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Μεγάλου Φωτίου (Ἔτνα Καλιφόρνια).

Ἐτήσιο Συνέδριο Νεότητος καὶ Οἰκογενείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀμερικής

ΚΑΤΑ τὸ τριήμερο 7-9 Ὀκτωβρίου 2022 (ν.ἡ.) πραγ-

ματοποιήθηκε στο Clearwater της Φλώριδας των Η.Π.Α., το Έτήσιο Συνέδριο Νεότητος και Οικογενείας του 2022 της Ιεράς Μητροπόλεως Γ.Ο.Χ. Αμερικής. Το Συνέδριο, στο οποίο συμμετείχαν περί τους 300 συνέδρους άνοιξε και έκλεισε τις εργασίες του με την τέλεση της Θείας Λειτουργίας στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Clearwater. Το θέμα του Συνεδρίου για έφετος ήταν «'Ορθόδοξα Δομικά Στοιχεία: Η αποκατάσταση ενός 'Ορθοδόξου τρόπου ζωής». Οι 250 από τους συνέδρους προσήλθαν από περιοχές εκτός της πολιτείας της Φλώριδας, δηλαδή από Καλιφόρνια, Καναδά, ακόμη και από την Γουατεμάλα. Το παρόν έδωσαν και αρκετοί Κληρικοί, οι οποίοι συμμετείχαν στις δραστηριότητες του Συνεδρίου, στις ομιλίες, διαλέξεις, συζητήσεις και στις Ιερές Ακολουθίες. Στον χώρο του Συνεδρίου εκτός από τα συνηθισμένα περίπτερα τα όποια διέθεταν τρόφιμα, εικόνες κ.λπ. έντύπωση προέκλεσε το περίπτερο της Θεολογικής Σχολής του Μ. Φωτίου Έτνα Καλιφόρνιας, στο οποίο εκπρόσωποι της Θεολογικής Σχολής παρείχαν πληροφορίες στους συνέδρους για την αποστολή και το έργο της.

Πανηγύρεις Άγιου Αποστόλου Ιωάννου του Θεολόγου

ΤΗΝ Κυριακή, 26-09/9-10-2022, του Άγιου ενδόξου

Άποστόλου και Εύαγγελιστού Ιωάννου του Θεολόγου, πανηγύρισαν Ναοί και Μονές της Εκκλησίας μας. Στο πανηγύριζον Παρεκκλήσιο Άγιου Ιωάννου του Θεολόγου της Ιεράς Μονής Γεννήσεως του Χριστού Άργους την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία τέλεσε ο Σεβ/τος Μητροπολίτης Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος κατόπιν άδειας του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Άθηνών κ. Καλλινίκου.

Στήν όρεινή Άνάβρα Φθιώτιδος πανηγύρισε ή Ιερά Μονή Άγιου Ιωάννου του Θεολόγου, όπου την Θεία Λειτουργία τέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Φώτιος.

Στήν Κάρυστο έόρτασε τό όμώνυμο Παρεκκλήσιο, όπου ή Θεία Λειτουργία τελέστηκε υπό του Αρχιμ. π. Στεφάνου.

Η Πανήγυρις της Ιεράς Μονής τών Άγιών Κυπριανού και Ιουστίνης

Η Πανήγυρις τών Άγιών Κυπριανού και Ιουστίνης τελέσθηκε ιεροπερώς στην όμώνυμη Ιερά Άνδρώα Μονή στην Φυλή Αττικής, έδρα της Ιεράς Μητροπόλεως Ώρωπού και Φυλής της Εκκλησίας μας, παρά τις δυσχερείς συνθήκες από τις βροχοπτώσεις τών ήμερών. Τό άπόγευμα της Παρασκευής, 1/14-10-2022, τελέσθηκε ό Μέγας Έσπερινός, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης και Πλαταμώνος κ. Κλήμεντος, Άδελφού της Ιεράς Μονής, συγχοροστατούντων του οικείου Ιεράρχου του και άγοντος τά όνομαστήριά του Σεβ. Μητροπολίτου Ώρωπού και Φυλής κ. Κυπριανού και τών Σεβ. Μητροπολίτου Μεθώνης κ. Άμβρο-

σίου, Σεβ. Έπισκόπου Έτνα και Πόρτλαντ κ. Αύξεντίου και Θεοφ. Έπισκόπου Σωζοπόλεως κ. Σεραφείμ εκ Βουλγαρίας, ό όποίος αντιπροσώπευε τόν Σεβ. Μητροπολίτη Τραδίτσης κ. Φώτιο. Παρέστη ό Ήγούμενος της Μονής Αρχιμ. π. Θεοδόσιος και πολλοί Κληρικοί, καθώς και πλήθος Μοναχών, Μοναζουσών και εύλαβών πιστών. Έψαλαν έόρτια οι Χοροί της Μονής με συνδρομή του εκ Θεσσαλονίκης Πρωτοψάλτου κ. Νικολάου Πολύχρου. Πρό του Δι' εύχών, ό χοροστατών Σεβ. Λαρίσης κ. Κλήμης έξεφώνησε έόρτια όμιλία.

Τό πρωϊ του Σαββάτου, 2/15-10-2022, τελέσθηκε ό έόρτιος Ώρθρος και ή πανηγυρική Θεία Λειτουργία. Του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Έλλάδος κ.

Καλλινίκου μη δυνηθέντος νά παραστεί, παρά τήν θέλησή του, προσέτη ο οικείος Ίεράρχης Σεβ. Μητροπολίτης Ώρωπού και Φυλῆς κ. Κυπριανός και ἔλαβαν μέρος οἱ Σεβ/τοι Μητροπολίτες Πειραιῶς & Σαλαμίνας κ. Γερόντιος, Ἀττικῆς & Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος, Δημητριάδος κ. Φώτιος, Λαρίσης & Πλαταμῶνος κ. Κλήμης, Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος, ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Ἐτνα & Πόρτλαντ κ. Αὐξέντιος και ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σωζοπόλεως κ. Σεραφεῖμ. Ἐπίσης, ἔλαβαν μέρος πολλοὶ Ἱερεῖς και τρεῖς Διάκονοι. Παρέστη πλήθος πιστῶν ἀπό διάφορα μέρη, ὡς και μέλη τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Πανηγυρικό λόγο ἐκφώνησε ὁ Σεβ. Ἀττικῆς και Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος. Στήν Ἀπόλυση, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ώρωπού και Φυλῆς κ. Κυπριανός ἀπήυθυνε εὐχῆς στοὺς προσελθόντας Κληρικοὺς και λαϊκοὺς. Λόγω δὲ βροχοπτώσεως δὲν κατέστη δυνατόν νά πραγματοποιηθεῖ ἡ καθιερωμένη Λιτανεία.

Ἡ ἐπέτειος τῆς Ἐνθρονίσεως τοῦ Μακαριωτάτου κ. Καλλινίκου και χειροτονία Πρεσβυτέρου

ΤΗΝ Δευτέρα 4/17-10-2022, μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱεροθέου Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν, ἐορτάστηκε ἡ δωδεκαετής ἐπέτειος τῆς Ἐνθρονίσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου, στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Φανουρίου στήν Γλυφάδα. Στόν Ὁρθο χοροστάτησε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Πειραιῶς και Σαλαμίνας κ. Γερόντιος και στήν συνέχεια πραγματοποιήθηκε πολυαρχιερατικό συλλεῖτουργο προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μας κ. Καλλινίκου, μέ τήν συμμετοχή τῶν Σεβ/των Μητροπολιτῶν Πειραιῶς και Σαλαμίνας κ. Γεροντίου, Ἀττικῆς και Βοιωτίας κ. Χρυσοστόμου, Δημητριάδος κ. Φωτίου, Λαρίσης και Πλαταμῶνος κ. Κλήμεντος, καθώς και τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Μετά τήν Μεγάλη Εἴσοδο, ὁ Μακαριώτατος τέλεσε τήν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ εὐλαβεστάτου Διακόνου π. Δωροθέου Μητρογιάννη, Ἀδελφοῦ τῆς Ἱεράς Μονῆς Μεταμορφώσεως Μουρτερῆς Αὐλωναρίου Εὐβοίας, ὁ ὁποῖος εἶχε χειροτονηθεῖ στόν πρώτο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης πρό μνηός ἀπό τόν Σεβ. Πειραιῶς και Σαλαμίνας κ. Γερόντιο στήν Μονή του στήν Εὐβοία.

Κατά τό Κοινωνικό ὠμίλησε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Ἀττικῆς και Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος. Στήν Ἀπόλυση ἐψάλη ὁ Πολυχρονισμός τοῦ Μακαριωτάτου, ἐνώ ὁ Ἀρχιεπίσκοπός μας ἐξέφρασε τίς δέουσες εὐχαριστίες πρός ὄλους τοὺς προσελθόντες. Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας πραγματοποιήθηκε μία μικρή ἐκδήλωση πρός τιμήν τοῦ Μακαριωτάτου, ὅπου προβλήθηκε εἰδικό ἀφιέρωμα στά δώδεκα ἔτη ἀρχιεπισκοπίας του, τέλος δὲ παρετέθη τράπεζα πρός ὄλους τοὺς παρευρεθέντες.

Ὁνομαστήρια Μητροπολίτου Ἀμερικῆς Δημητρίου

ΤΗΝ Τρίτη, 26-10/8-11-2022, τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, ἐόρτασε τὰ ὀνομαστήριά του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀμερικῆς κ. Δημήτριος στήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου (Μαξιμοβιτς) στό Cobleskill τῆς Νέας Ὑόρκης ὅπου ἡγουμενεύει. Τό ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς τελέσθηκε ὁ Μεγάλος Ἑσπερινός και

ὁ Ὁρθος («μικρά ἀγρυπνία») και τό πρωί τῆς Τρίτης ἡ Ἀρχιερατική Θ. Λειτουργία. Στίς ἰ. Ἀκολουθίες προΐστατο ὁ ἐορτάζων Ἱεράρχης, στήν Θ. Λειτουργία ἔλαβε μέρος και ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Θεουπόλεως κ. Χριστόδουλος, ἐπίσης πολλοὶ Κληρικοὶ και πιστοὶ ἀπό διάφορα μέρη τῆς χώρας.

Ἡ ἐορτή και πανήγυρις τοῦ Ἁγίου Δημητρίου

ΤΗΝ Τρίτη, 26-10/8-11-2022, ἐορτή τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, πανηγυρίσθηκε

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ 2023

Έκδόθηκε από τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ Ἐορτολόγιον γιὰ τὸ ἔτος 2023 σὲ σχῆμα τσέπης, 96 σελίδων. Περιλαμβάνει ὡς συνήθως τὰ ἀπαραίτητα ἡμερολογιακὰ στοιχεῖα (Μηνολόγιο, Κυριακοδρόμιο, Μηστειοδρόμιο), καθὼς καὶ Κατάλογο Ἱερῶν Ναῶν καὶ Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας μας κατὰ Μητρόπολη καὶ Ἐπισκοπὴ στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικό. Ἐπίσης, περιέχει εἰδικὸ κείμενο μὲ τίτλο: «Ἐπέτειος 100 ἐτῶν ἀπὸ τὸ Μεταξαικὸ «Πανορθόδοξο Συνέδριο» τοῦ 1923» στὴν Κωσταντινούπολη, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος κ. Κλήμεντος, ὡς Ἀφιέρωμα μνήμης στὰ ὅσα λυπηρὰ διαδραματίσθηκαν εἰς βάρος τῆς Ὁρθοδοξίας σὲ αὐτό, καὶ κλήση διακρατήσεως τῆς ἱερᾶς Πίστεως καὶ Παραδόσεως ἀνοθεύτου. Τὸ Ἐορτολόγιον 2023 διατίθεται στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ τὶς Ἱερὲς Μονὲς τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπου καὶ ἡ κεντρικὴ διάθεσή του.

ἐξαιρέτως ὁ Πολιοῦχος Ἅγιος στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν Θεσσαλονίκης. Στὸν Μεγάλον Ἐσπερινὸν χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος ἐκφώνησε ὁμιλία, μετὰ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου Σεβ. Θεσσαλονίκης κ. Γρηγορίου καὶ τοῦ Σεβ. Ὠρωποῦ & Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ. Παρέστη ὁ ἱερός Κλῆρος τῆς τοπικῆς Μητροπόλεως, ὅπως καὶ Κληρικοὶ τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς & Βοιωτίας. Τὸ πρῶν στὸ ἱερὸ συλλεῖτουργο προεξήρχε ὁ Σεβ. Θεσσαλονίκης κ. Γρηγόριος μὲ τὴν συμμετοχὴ τῶν προαναφερθέντων δύο Ἀρχιερέων καὶ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, παρουσία πλήθους πιστῶν. Σύντομη ὁμιλία ἐκφώνησε ὁ Σεβ. Γρηγόριος καὶ στὸ τέλος τελέσθηκε Δοξολογία γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ τὸ 1912 καὶ δέησις ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ἡρωϊκῶν πεσόντων. Ἀκολούθησε τράπεζα γιὰ τὸν κλῆρον καὶ λαόν.

Σημειωτέον ὅτι οἱ ὡς ἄνω Ἀρχιερεῖς συμμετεῖχαν καὶ στὸν ἑορτασμὸ τῆς ἐπομένης τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Νέστορος στὸν ἐορτάζοντα Ναὸ τῶν Ἁγίων Γεωργίου καὶ Νέστορος στὴν Θεσσαλονίκη.

Στὸν ἐορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Δημητρίου στὴν Δρυμαῖα Λοκρίδος στὴν Φθιώτιδα χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Φῶτιος.

Ἐπίσης, πανηγύρισε ὁ Ἱερός Ναός Ἁγίου Δημητρίου στὴν Καβάλα, κάτωθεν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Στὸν πανηγυρικὸ Ἐσπερινὸ τῆς παραμονῆς καθὼς καὶ στὸν Ὁρθρον καὶ τὴν Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία τῆς κυριωνύμου ἡμέρας, προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Μαρωνείας κ. Ἀμβρόσιος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ τοπικοῦ Κλήρου, ὁ ὁποῖος ἐκφώνησε ἐόρτια Ὁμιλία.

Ἀκόμη, πανηγύρισε καὶ ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Δημητρίου στὴν Ἀμφιάλη, ὅπου στὸν Μεγάλον Ἐσπερινὸ τῆς παραμονῆς καὶ στὴν Θεία Λειτουργία τῆς ἐορτῆς παρέστησαν Κληρικοὶ τῆς τοπικῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνος.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ - ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1928. Δημοσιογραφικὸν Ὅργανον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος. Περίοδος Γ' ἔτος 72ον Τεύχος 1030 Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2022. Ἰδρυτής: Ἀνδρέας Βαποριδῆς († 1976). Ἐκδότης: Ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ. Διευθυντής: † Ὁ Δημητριάδος Φῶτιος. Ἐπιμέλεια Ὑλης-Σελιδοποίησης: † Ὁ Λαρίσης Κλήμης. Ὑπεύθυνος Συνδρομῶν - Ἐμβασμάτων: Κατσαγώνης Κωνσταντῖνος, Κάνιγγος 32, Τ.Κ. 106 82, ΑΘΗΝΑΙ. Συνδρομαί: Ἐσωτερικοῦ ἐτησίᾳ 15 εὐρώ, Ἐξωτερικοῦ 25 \$ Η.Π.Α. Τιμὴ φύλλου 1 εὐρώ. ISSN: 1107-6763. Ἰδιοκτησία - Κεντρικὴ Διάθεσις: «ΓΕΝΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ Γ.Ο.Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ» ὁδὸς Κάνιγγος 32, Τ.Κ. 106 82, ΑΘΗΝΑΙ. Τηλ.: 2103828280 -Fax: 2103847365, www.ecclesiagoc.gr, e-mail: ecclesiagoc@gmail.com Τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα ἀποδίδονται εἰς τὴν διεύθυνσιν. Τραπεζικὸς Λογαριασμὸς Γενικοῦ Ταμείου Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος εἰς Ἐθνικὴν Τράπεζαν (IBAN): GR030110040000004029602812, ΚΩΔ. SWIFT ΤΡΑΠΕΖΗΣ (BIC): ETHNGRAA